

Har nutidens reformer i offentlig forvaltning konsekvenser for fremtidens arkiver?

*Cand.mag, MPA Helga
Mohr*

Lyden af stilhed

And in the naked light I saw
Ten thousand people, maybe more
People talking without speaking
People hearing without listening
People writing songs that voices never share
And no one dared
Disturb the sound of silence...
'Fools' said I, 'You don't know
Silence like a cancer grows'...
The words of the prophets are written on the
subway walls and tenement halls
And whispered in the sound of silence

...i arkiverne

- Do we archivists dare to disturb those sounds of silence?
- Do we dare to assign value to the word of those prophets written on subway walls...now more likely inscribed on web sites, blogs, Twitter, Facebook, Youtube...?
- Do we admit that such cancerous silences in our archives are an indictment of our past appraisal theory and practice?

Har nutidens reformer konsekvenser for fremtidens arkiver...

- det har store konsekvenser for mulighederne for at bevare
- det fritager os ikke for, at vi er forpligtet til konsekvent og vedvarende at overveje og drøfte de principper, der ligger til grund for bevaring og kassation – og det historiesyn, disse principper er udtryk for
- Det fritager os ikke fra forpligtelsen til at spørge os selv:
 - Hvem bevarer vi for? Hvilken historie bevarer vi til?

Nutidens offentlige forvaltning

- Flydende organisation
- Flydende data
- og dermed også flydende arkivalier

Flydende organisation

- Centralisering og decentralisering
 - skattereform 2005, strukturreform 2007, beskæftigelsesreform 2009
- Konkurrencestaten har den evige reform indbygget i sig
 - fra New Public Management over markedsgørelsen af den offentlige sektor til konkurrencestaten
- Nye organisationsformer
 - Skat: i dag en stort set virtuel organisation
 - Udbetaling Danmark: en ny organisationsform, muliggjort af den digitale udvikling

Flydende data

- It-arkitektur og systemlandskaber, ikke systemer
 - SOA-arkitektur
 - ECM-informationshåndtering
 - Cloud computing
- Fællesoffentlighed
 - et bærende begreb i den seneste fællesoffentlige digitaliseringsstrategi "Den digitale vej", 2011
 - fællesoffentlig digital infrastruktur, fælles grunddata
 - dataflows mellem kommuner, regioner og stat

Hvad bevarer vi?

- Hvilke data bevarer vi?
 - iflg. Statens Arkiver især data fra centrale statslige systemer
 - flere kommunale og regionale fagsystemer henføres til kassation
 - de statslige systemer indeholder ikke alle detaljer, men de er til gengæld strukturerede og systematisk søgbare
- Det vil sige...
 - Singulært, repræsentativt, genanvendelse
 - Myndighedsafgørelser, politiske processer
 - Hellere landsdækkende end snævert lokale

Hvilket bevaringssyn er der tale om?

- Kvantitet og/eller kvalitet?
 - et kvantitativt bevaringssyn i modsætning til f.eks. et kvalitativt bevaringssyn
 - en repræsentativ bevaring i modsætning til f.eks. en intensiv bevaring af enkelte grupper af data
- Arkivaliernes genanvendelsesværdi
 - Hvilke data anses for tilstrækkelige til at belyse det danske samfund?
 - Hvordan definerer man genanvendelsesværdi?

Arkiverne er af folket...

- Paradigmeskift i begyndelsen af 1970erne
 - fra en statsorienteret diskurs til en samfundsorienteret diskurs
 - fra at varetage statens interesser til at varetage samfundsdocumentation
 - arkiverne er af folket, for folket, til folket...
- Til i dag
 - multiple ways of archival remembering, celebrating difference rather than monoliths, multiple rather than mainstream narratives, the personal and local as much as the corporate and official (Cook 2011)
 - Hvis vi ikke har en demokratisk forpligtelse som arkiver i forhold til det samfund, vi lever i – hvilken eksistensberettigelse har vi så?

Nutidens forvaltning og fremtidens arkiver

- Udviklingen i den offentlige sektor rejser nogle problemer:
 - hvordan finder vi data?
 - hvordan dokumenterer vi sagsforløb?
 - hvordan opretholder vi en vis kontinuitet i bevaringen af offentlige data, når det hele alligevel bliver lavet om i morgen?
- Men udviklingen muliggør også et nyt paradigmeskift
 - at se den offentlige sektor, at se samfundet, som en helhed, et foranderligt og omskifteligt hele, men dog en helhed
 - at vurdere offentlige data, ikke ud fra proveniens, men ud fra, hvad de rent faktisk indeholder og dokumenterer i forhold til det samfund, vi lever i
 - at kombinere et repræsentativt kvantitativt bevaringssyn med et kvalitativt bevaringssyn – at turde forskelligheden

Har nutidens reformer konsekvenser for fremtidens arkiver...

- det har store konsekvenser for mulighederne for at bevare
- det fritager os ikke for, at vi er forpligtet til konsekvent og vedvarende at overveje og drøfte de principper, der ligger til grund for bevaring og kassation – og det historiesyn, disse principper er udtryk for
- Det fritager os ikke fra forpligtelsen til at spørge os selv:
 - Hvem bevarer vi for? Hvilken historie bevarer vi til?

Tak for opmærksomheden!